דכיתנא מישמן · אור"ת דמפות וסדינין שלו שפרו בין כסף לין לריך לישמן מדלא קאמר כל כלי פשתן סתם אלא הני כלים שמו חכמים (ג) שהיו בקיאין דוקא בבליעתן ואין לחלק בין יין כסף שהוא טון ובין שאר איסור דוחה שנפל על המפות הכל יש להתיר בכבוס כלי שני כי ודאי יהוא שע"י כבוס גדול שהובמין כמה וכמה פעמים לא אפשר שלא יצא האיסור ומאת יש לחלק בין איסור שנדבק לשאינו נדבק כל כך כמו שמחלק בפרק התערובת (זבחים דף עט:): **הסכין** שפה והיא עהורה · בגמרא מוקי לה לחתוך בה טון ולא דמי לסכין ששתה בה טרפה דסני בקיטה אבלייתא פרק קמא דחולין (דף ח: ושם ד"ה והלכתא) דשאני סכין של עובדי כוכבים שבלוע שמטנית מוכא אבל סכין ששתה בה טריפה מחמת הדם דשריק אין השמטנית נבלע: **מים** שהגדה מובלת· אע"ג דרביעית *סני להטביל מחטין וליעוריות מדאורייתא הייט טבילה טומאה אבל טבילה כלי מדין מידוש הוא ובעי מ' סאה:

והלכתא כשופו · הייט כלים שמחופין באבר מבפנים אבל אם מחופין מבחוץ וכן כלי עץ המחוסקין סביב ברזל מבחוץ אפילו למ"ד *הכל הולך אחר המעמיד אין לריכין טבילה כיון דאין משתמשין בהן דרך המתכת דכלי שעורה האמורים בפרשה הייט שמשתמשין בהן: **אבל** שאולין לא · אומר רביט שמואל ישראל ששאל כלי מישראל חבירו שקנה מעובד כוכבים לריך טבילה כיון שבא לידי חיוב טבילה ביד ישראל ראשון: **אי** משום דקסבר משכנתא כזביני · וכיון דלא איפשיטא מעטילין למשכנתא בלא ברכה ואם יש לו כלי שקנה מן העובד כוכבים המחויב טבילה יטביל זה עמו ויברך על שניהם והעוטן כלי לאומן עובד כוכבים לתקן ואפילו למאן דאמר אומן קונה בשבח כלי אין לריך טבילה כיון דאין שמו עליו דלא הוי כמעשה שהיה שהיו הכלים של מדין והמוכר כלי לעובד כוכבים וחזר ונקח ממנו לריך טבילה כיון שנקרא על שם עובד כוכבים אבל הממשכן כלי לעובד כוכבים וחזר ופדה אין לריך טבילה אע"ג דמספקא ליה לתלמודא אי משכנתא כזביני לענין הא ודאי פשיטא דלא הוי כזביני **מגעילין** ומטבילין והן טהורין · לא דוקא מגעיל ואח"כ יטבול אלא אפילו מטבול בריחא דהך טבילה אינה בשביל טומאה דליהוי כמובל ושרץ בידו דאפילו חדשים לריכין טבילה ותנן נמי סכין שפה והיא טהורה אע"ג דלא טהרה לגמרי שהרי לריכה ניעול להתוך רותח אפי' הכי מטבול להתוך בה טון והא דתני בברייתא מגעילין בריחא משום דחמירא מפני האיסור:

וכולן שנשתמש בהן · **למאן** דתני מוהר נקט שפיר "עד שלא יטבול" אבל מאן דתני אסור אין לאסור אם נשתמש בו קודם טבילה מיהו איכא למימר דגזור אטו קודם הגעלה ולידון:

כת

דלבתא · מין גמי ליקח"ל: **שרי לפו** · מתירין ואח"כ מעגבן שהיין נבלע בקשרים: **וגגע בשאבולות** · והן מוטלות ביין: **ברמים** · שמוחכין בהם זיתים קודם לתיתן לבד ואח"כ שתנן בבד ומוטן בקורה: שהמשקה מחבכן וזיתים אין אשטוטת: **לא מפסיק מידי** · תורה אור **מתני' אם שדרכו להטביל** · כלומר כלי הרלוי ליטהר בטבילה אין לריך תיקון אחר כגון כלי שמשמישו ע"י טון יטבול ותו לא לריך: **לגעיל** · במים רותחין כגון כלי שמשמישו בכך דהייט יורות וקדירות של מתכת יגעיל ובגמרא מפרש דבעי נמי טבילה: **ללבן באור** · כדמפרש ואזיל: **בשפוד ובאסכלא** · שמשמישן ע"י אלי, אסכלא גידל"ח: **שפס** · לוטשה באבן של נפחים מול"א בלע"ז: **שפס** · לשון שופינא לימ"ר בלע"ז: **גמ' מנא וכולן** · אף הגעלים והמלובנים: **כל דבר אשר יבא באש** · שנשתמשו בו בני מדין על ידי האור שעבירו באש כעין בולעו לאיסור יפליטו כדאמרן כבולעו כך פולטו: **ומטר** · קרא יתירא הוא אלא ומטהר: **במי נדה יתמעט** · בכלי מדין כתיב: **בכל דבר** · אפילו במקוה חסר: **זוזא דסרבלא** · מספרים שגוזזים בהן בגדי למר בואיל וגזירת הכתוב היא ולא משום פיגום איסור דהא חדשים ולא בלעו מידי מלרכת לה טבילה: **כלי** **שעורה אמורין בפרשה** · דהכתיב כל דבר אשר יבא באש" ואין דרך להשתמש ע"י האור אלא בכלים של עורכי שעורה ובהגהו "ומטר" טבילה אבל זוזא דסרבלא לא: **מנא דמרדא** · אדמה ולפיעי בקר מעורבין ועושין מהן כלי: **כלי מתכות אמורין** · לענין טבילה בכלי עובדי כוכבים דכתיב (במדבר לא) "אך את הזהב וגו'": **וכוכים** · שנשתבר ראוי להתיכו ולעשותו כלי: **ס"ג הואיל וגשתברו יש לזן מקנה כלי מתכות דמו** · הואיל וכי מתבר חזו לתקינהו ע"י התכה, ככלי מתכות דמו ובעו טבילה: **קוניא** · פעמיר"ש **חלאן של** חרס ותופין אותן בחופיא של אבר ותשמישו ע"י טון וניקח מן העובדי כוכבים: **כפלפו** · ולא בעי טבילה דלאו מתכות הוא: **כפופו** · בתר סופו אזלינן שחיפהו מתכות וכלי מתכות הוא ובעי טבילה: (ג) **בלקוחין** שקחלן ביד ישראל: **ובמעשה שהיה** · במדין שהיו חלוטין לחם לישראל הכלים **נשקופים** · שלא לפדות עוד: **ניעולי עובדי כוכבים דאמר רחמנא** · במדין דכתיב "טבילו בחם ומהר" דבעי הגעלה, היכי משכחת לה:

כת

דצבתא לגגבן דכיתנא מישמן, ואי אית בהו קיטרי שרי להו. איתמר עם הארץ שהושיט ידו לגת ונגע באשכולות רבי ורבי חייא חד אמר "אשכול וכל סביבותיו טמאין וכל הגת כולה טהורה וחד אמר כל הגת כולה נמי טמאה, ולמ"ד אשכול וכל סביבותיו טמאים וכל הגת כולה טהורה מאי שנא מהא דתנן *שרץ שנמצא ברחים אינו מטמא אלא מקום מגעו ואם היה משקין מהלך הכל טמא התם לא מפסק ולא מידי הכא מפסקי אשכולות, אורו ליה רבנן לר' ירמיה ואמרי לה לבריה דרבי ירמיה כדברי האומר אשכול וכל סביבותיו טמאין וכל הגת כולה טהורה: **מתני'** הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים את שדרכו להטביל יטביל, להגעיל יגעיל, ללבן באור ילבן באור, השפוד והאסבלא מלבנן באור, הסכין שפה והיא טהורה: **גמ'** תנא וכולן צריכין טבילה בארבעים סאה מנהני מילי אמר רבא דאמר קרא כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש ומטהר" הוסיף לך הכתוב טהרה אחרת תני בר קפרא מתוך שנאמר במי נדה" שומע אני שצריך הואה שלישי ושביעי? ת"ל "אך" חלק, א"כ מה ת"ל "במי נדה"? מים שנדה מובלת בהן הוי אומר ארבעים סאה איצטריך למיכתב "וטהר" ואיצטריך למיכתב "במי נדה" אי כתב "וטהר" ה"א וטהר כל דהו כתב רחמנא "במי נדה", ואי כתב רחמנא "במי נדה" הוה אמינא "הערב שמש" כנדה כתב רחמנא "וטהר" לאלתר, אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה "אפי' כלים חדשים במשמע דהא ישנים וליבנן כחדשים דמו ואפילו הכי בעי טבילה, מתקיף לה רב ששת אי הכי אפי' זוזא דסרבלא נמי? א"ל כלי סעודה אמורין בפרשה, אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה לא שנו אלא בלקוחין וכמעשה שהיה אבל שאולין לא, רב יצחק בר יוסף זבן מנא דמרדא מעובד כוכבים, סבר להטבילה, א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן כלי מתכות אמורין בפרשה, אמר רב אשי הני כלי זכוכית הואיל וכי נשתברו יש להן תקנה, כלי מתכות דמו. קוניא פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר כתחלתו וחד אמר כסופו והלכתא כסופו, איבעיא להו משכנתא מאי? אמר מר בר רב אשי: אבא משכן ליה עובד כוכבים כסא דכספא ואטבליה ואישתי ביה ולא ידענא אי משום דקסבר משכנתא כזביני דמיא אי משום דחזי לעובד כוכבים דדעתיה לשקועיה: ת"ר הלוקח כלי תשמיש מן העובדי כוכבים: דברים שלא נשתמש בהן מטבילין והן טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י צונן כגון כוסות וקתוניות וצלוחיות מריחן ומטבילין והם טהורין דברים שנשתמש בהן ע"י חמין כגון היורות הקומקמוסין ומחמי חמין מגעילין ומטבילין והן טהורין, דברים שנשתמש בהן ע"י האור כגון השפודין והאסבלאות מלבנן ומטבילין והן טהורין, וכולן שנשתמש בהן עד שלא יטביל ושלא יגעיל ושלא ילבן: תני חדא אסור ותניא אידך מותר ל"ק הא כמאן דאמר נותן טעם לפגם אסור הא כמאן דאמר *נותן טעם לפגם מותר ולמאן דאמר נותן טעם לפגם מותר, גיעולי עובדי כוכבים דאסר רחמנא היכי משכחת לה? *אמר רב חייא בריה דרב הונא לא אסרה תורה אלא קדירה בת

[בכתובות סי' קכו איתא דפחרא]

* במדבר לא: כב אך את הזהב ואת הכסף את הנחושת את הברזל את הבדיל ואת העופרת

[שבת מו.]

* ראיני מתכת ולא בריה

[לעיל ט.ובש"נ]

[לעיל סה: ע"ש]

* בנוסף לזני הכוסות המתנו

* במדבר לא: כב כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר אך במי נדה יתחטא וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים

** במדבר לא: כג בענין טבילה מאומאת מת בכלי מתכת ג' ל"ל כתיב: "...נשאר מת" ואי נדה חטאת ה"מ

מגנה

לקוחין/ שאולין/ משכנתא

מגנה

הגעלת חומרים דבדיעבד טבילה

הגהות הב"ח

(א) גמ' ומסבר בכל דהו:
(ב) רש"י ד"ה בלקוחין וה"ה וכמעשה ע"ל קודם ד"ה מנא דמרדא:
(ג) תוס' ד"ה בכיתנא וכו' שמנו חכמים דוקא שהיו בקיאין בגיעולן:

עין משפט נר מצוה

קג א מיי' פ"ט מה"מ מאכלות אסורות הלכה מ:

קנא ב מיי' שם הל' ז:

קנב ג מיי' פי"ז מה"מ מאכלות אסורות הלכה ג סמג לאוין קמח טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ה וסי' קכא סעי' ה:

קנג ד מיי' שם סמג שם טוש"ע ה"מ סי' מנא סעיף ד:

קנד ה מיי' שם הל' ז סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכא סעיף ז:

קנה ו ז ח מיי' שם הל' ו סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ה:

קנו ט מיי' שם טוש"ע שם סעיף ח:

[פסחים יב. מיר לה.]

קנז י כ מיי' שם טוש"ע שם סעיף ה:

קנח ל מיי' שם ופיין בכ"מ טוש"ע שם סעי' ט ויטביל בלא ברכה:

קנט מ מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעי' ה:

[שבת ס.]

קס נ מיי' שם סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכא סעיף ה:

קסא ס מיי' שם הל' ד סמג שם טוש"ע י"ד סי' קכ סעיף ו:

קסב ע מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סי' קנ סעיף ס וסי' קכג סעיף ג:

תוס' נגעא

אויצו כלים בעי טבילה

נגעא

ניעות טומאה בתוך מקום סתלת ענים וזיתים והבדל בינים

נגעא

לבית כלים הבשרת כלים מעלבטו

מגנה

הגעלת חומרים דבדיעבד טבילה